

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Національного університету
«Одеська морська академія»
Протокол № 94 від «24» квітня 2025 р.
Діє з «1» березня 2025 р.
В.о. ректора Михайло МІЮСОВ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Менеджмент морської галузі»

(проект)

Рівень/цикл	третій рівень вищої освіти / третій цикл Рамки кваліфікації Європейського простору вищої освіти
Кваліфікаційний рівень	8 рівень Національної рамки кваліфікацій
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D3 Менеджмент

Одеса – 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
«Менеджмент морської галузі»

Рівень/цикл

Третій рівень вищої освіти /
Третій цикл Рамки кваліфікації Європейського
простору вищої освіти

Галузь знань
Спеціальність

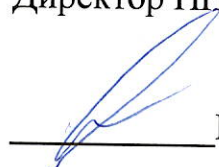
D Бізнес, адміністрування та право
D3 Менеджмент

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з
науково-педагогічної роботи

Директор ННІ МПтаМ

 Вадим ЗАХАРЧЕНКО

 Наталія САВІНОВА

Завідувач відділу докторантури та
аспірантури

Гарант освітньої програми

 Олександр ВОЛКОВ

 Олена СЕНЬКО

Начальник науково-методичного відділу

 Віктор БОРТНЯК

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою (проектною) групою у складі:

Гарант освітньої програми: Сенько О.В., д.е.н. наук, професор

Члени робочої (проектної) групи:

Примачов Н.Т., д.е.н., професор;

Доннікова І.А., д.ф.н., професор;

Мезіна Л.В., к.е.н., доцент;

Меркт А.Р., к.т.н., топ-менеджер «Almar shipping corporation»;

Барінов Д.А., аспірант;

Гнатюк Б.І., аспірант.

Робоча (проектна) група затверджена наказом ректора Національного університету «Одеська морська академія» від 10 жовтня 2024 року № 341.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Освітньо-наукова програма розроблена відповідно вимогам до 8-го кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій України та враховує вимоги Стандарту вищої освіти: третій (освітньо-науковий) рівень, галузь знань 07 Управління і адміністрування, спеціальність 073 Менеджмент. Стандарт затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.12.2021 р. № 1436.

1.1. Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу

Національний університет «Одеська морська академія» (далі – НУОМА), відділ докторантури та аспірантури.

1.2. Повна назва кваліфікації, яка присвоюється випускникам

Ступінь вищої освіти – доктор філософії
Галузь знань – D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність – D3 Менеджмент

1.3. Офіційна назва освітньої програми

Освітньо-наукова програма «Менеджмент морської галузі» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю D3 Менеджмент (далі – освітня програма).

1.4. Тип диплому

Тип диплому – одиничний.

1.5. Рівень/цикл освітньої програми відповідно до Національної рамки кваліфікацій та Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти / 8 рівень Національної рамки кваліфікацій / Третій цикл Рамки кваліфікації Європейського простору вищої освіти.

1.6. Обсяг навчального навантаження та офіційна тривалість освітньої програми

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії «Менеджмент морської галузі» становить 60 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС).

Загальна тривалість навчання – 4 роки за денною та заочною формами навчання.

1.7. Передумови

На навчання за освітньою програмою можуть вступати особи, які здобули освітній ступінь магістра. Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній ступінь вищої освіти за іншими спеціальностями передбачає перевірку набутих особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

1.8. Мова(и) викладання

Українська, англійська.

2. МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Набуття здобувачами наукового ступеня доктора філософії знань, розумінь, умінь та інших компетентностей, необхідних для здійснення дослідницької, наукової та науково-педагогічної діяльності в сфері менеджменту морської галузі.

3. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Предметна область

Об'єкти діяльності: державні та приватні організації морського та внутрішнього водного транспорту з їх управління та експлуатації; наукові установи та заклади вищої освіти, що забезпечують підготовку фахівців морської галузі.

Об'єкт вивчення: управління організаціями та їх підрозділами.

Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих наукових, науково-педагогічних кадрів та фахівців морської галузі, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, на засадах переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосування новітніх методологій наукової та педагогічної діяльності, проведення власних наукових досліджень з управління організаціями та їх підрозділами, результати яких мають наукове, теоретичне та практичне значення.

Теоретичний зміст предметної області:

- парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту;
- концепції системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту тощо;
- функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті.

Методи, методики та технології:

- методи і методики дослідження (розрахунково-аналітичні, економіко-статистичні, економіко-математичні, експертного оцінювання, фактологічні, соціологічні, психологічні, документальні, балансові);
- методи реалізації функцій менеджменту (методи маркетингових досліджень; економічної діагностики; прогнозування і планування; проектування організаційних структур управління; мотивування; контролювання; створення і розвитку організаційної культури, оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо);
- методи менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні, технологічні);
- технології обґрунтування управлінських рішень (економічний аналіз, система підтримки прийняття рішень, сучасний інструментарій штучного інтелекту в сфері менеджменту).

Інструменти та обладнання: інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в менеджменті

3.2.Орієнтація освітньої програми

Академічна складова спрямована на здобуття знань, умінь, навичок та досвіду з менеджменту морської галузі з розв'язання комплексних проблем шляхом проведення наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, з використанням методів менеджменту.

Прикладна складова направлена на оволодіння науковими методологіями і технологіями науково-педагогічної та дослідницько-інноваційної діяльності, а також досвідом підготовки та захисту дисертації.

3.3. Основний фокус освітньої програми та спеціалізації

Визначення та вирішення актуальних проблем з ефективного розвитку морської галузі України за стандартами Міжнародного регулювання торговельного судноплавства.

3.4. Особливості та відмінності

Програма спрямована на використання інноваційних підходів для забезпечення стійкого позиціонування організацій та їх підрозділів морської галузі, які представляють інтереси України на глобальному ринку торгівлі, відповідно до критеріїв успішної морської держави.

4. ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Перелік компетентностей випускника та очікувані програмні результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності

- ЗК01 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- ЗК02 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
- ЗК03 Здатність працювати в міжнародному контексті
- ЗК04 Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

- СК01 Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.
- СК02 Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел.
- СК03 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти.
- СК04 Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

- СК05 Здатність до організації та проведення інноваційних комплексних проектів, включаючи власні оригінальні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику в менеджменті морської галузі.
- СК06 Здатність ідентифікувати, формулювати та/або вирішувати наукові або практичні проблеми в менеджменті морської галузі.
- СК07 Соціальна відповідальність за результати стратегічних рішень в менеджменті морської галузі.

Програмні результати навчання

- РН01 Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
- РН02 Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.
- РН03 Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямках.
- РН04 Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.
- РН05 Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.
- РН06 Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.
- РН07 Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.
- РН08 Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти.
- РН09 Діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів

та їх впровадження.

- РН10 Демонструвати навички розв'язання системних проблем ефективного розвитку морської галузі за обмеженнями стійкого нарощування виробничого потенціалу на національному та підприємницькому рівнях.
- РН11 Здійснювати аналіз деталізованих, інноваційних, новітніх досліджень у сфері морської галузі. Діяти на основі знання, розуміння та уміння прогнозувати наслідки рішень в менеджменті морської галузі.

Набуття здобувачами освіти визначених компетентностей та програмних результатів навчання забезпечується відповідними компонентами освітньої програми (навчальними дисциплінами, практиками тощо).

4.2. Методи демонстрації компетентностей (результатів навчання) та критерії оцінювання

Демонстрація передбачених освітньою програмою компетентностей та програмних результатів навчання здійснюється різними методами поступово протягом періоду навчання під час поточного та семестрового контролю шляхом підтвердження досягнення результатів навчання за кожним компонентом освітньої програми.

Методи демонстрації результатів навчання: презентації, доповіді, обговорення проблем, аналітичні огляди, складання екзаменів, опублікування тез, матеріалів та наукових статей за результатами досліджень.

Методи демонстрації результатів навчання та критерії оцінювання за навчальними дисциплінами визначаються у робочих програмах відповідних навчальних дисциплін в залежності від змісту та характеру дисципліни.

Форми семестрового контролю за навчальними дисциплінами визначаються у навчальному плані.

Критерії оцінювання дисертаційного дослідження встановлюються спеціалізованими вченими радами.

4.3. Відомості про розподіл загального навчального навантаження освітньої програми

№ з/п	Компоненти освітньої програми	Обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти (кредити ЄКТС)
1.	Обов'язкова частина, зокрема:	40
1.1.	Цикл загальної підготовки	22
1.2.	Цикл спеціалізованої підготовки	18
2.	Вибіркова частина	20
	Всього за весь термін навчання	60

4.4. Компоненти освітньої програми

	Компоненти освітньої програми	Кредити ЄКТС
	1. Обов'язкова частина	
	1.1. Цикл загальної підготовки	
1.1.1	Філософія науки	3
1.1.2	Соціальна відповідальність та етика науковця	3
1.1.3	Викладання і навчання в вищій освіті	4
1.1.4	Аналітичний інструментарій економічних досліджень	3
1.1.5	Методологія антисипативного менеджменту	3
1.1.6	Теорія комунікативного менеджменту в наукових дослідженнях	3
1.1.7	Англійська мова в наукових дослідженнях	3
	Всього за циклом загальної підготовки	22
	1.2. Цикл спеціалізованої підготовки	
1.2.1	Методологія досліджень у морській галузі	4
1.2.2	Управління стійким розвитком організацій морської галузі	4
1.2.3	Практична підготовка науково-педагогічного працівника	10
	Всього за циклом спеціалізованої підготовки	18
	Всього за обов'язковою частиною	40
	2. Вибіркова частина	
2.1.	Освітні компоненти за довільним вибором	20
	Всього за вибірковою частиною	20
	Загальна кількість	60

Обсяг навчального навантаження визначено у кредитах ЄКТС. 1 кредит ЄКТС включає 30 годин навчальної роботи.

Навчальні дисципліни вибіркової частини обираються за вільним вибором здобувачів вищої освіти загальним обсягом 20 кредитів ЄКТС із переліку вибірових освітніх компонентів, схваленого рішенням вченої ради ННІ МПіМ.

Опис практичної підготовки

Практична підготовка науково-педагогічного працівника запланована в обсязі 10 кредитів ЄКТС. Метою практики є забезпечити розвиток професійно-педагогічних компетентностей майбутніх докторів філософії (PhD); проводити викладацьку роботу у закладах вищої освіти відповідно для спеціальності. Практика надає аспірантам можливість опанування:

навчально-виховним процесом у вищій школі (зокрема викладання фахових дисциплін), науково-методичною роботою забезпечення освітнього процесу, організацією навчальної діяльності студентів. Результатом практики має стати аналіз всіх сторін освітнього процесу в межах обраної дисципліни: опрацювання науково-інформаційних та методичних джерел, розробка методичного забезпечення, застосування активних методів викладання, перевірки та оцінювання знань аспірантів, виховної ролі освітнього процесу.

Матриця відповідності обов'язкових компонентів освітньої програми програмним компетентностям

Матриця відповідності обов'язкових компонентів освітньої програми програмним компетентностям наведена у додатку 1.

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними обов'язковими компонентами освітньої програми

Матриця відповідності обов'язкових компонентів освітньої програми програмним результатам навчання наведена у додатку 2.

Інформація про послідовність вивчення компонентів освітньої програми

Всі навчальні дисципліни вивчаються на 1-му році навчання. Їх послідовність визначається навчальним планом та індивідуальною освітньою траєкторією здобувача. Послідовність вивчення компонентів освітньої програми наведена у додатку 3.

4.5. Викладання, навчання та оцінювання

Основні форми та методи викладання і навчання

Основні форми навчальної роботи за освітньою програмою складаються з аудиторних годин (до яких входять лекції, практичні заняття, семінари) і самостійної роботи (яка передбачає самостійне вивчення навчальних дисциплін, а також наукові дослідження, що пов'язані з виконанням мети та головного завдання дисертації).

Форми оцінювання

Форми оцінювання за компонентами освітньої програми визначаються в робочих програмах навчальних дисциплін.

Контрольні заходи передбачають поточний та семестровий види контролю. Поточний контроль здійснюється під час практичних (семінарських) занять. Семестровий контроль проводиться у формі екзаменів.

Поєднання навчання і дослідження

Поєднання навчання і наукових досліджень здійснюється здобувачами через:

- проведення наукових пошуків, оглядів результатів сучасних досліджень та інновацій з метою розгляду наукових проблемних питань;
- визначення об'єкта та предмета дослідження;
- обґрунтування технічних та/або управлінських рішень під час вивчення окремих компонентів освітньої програми;
- підготовку наукових матеріалів, пов'язаних з тематикою дисертаційного дослідження, для участі у наукових конференціях та опублікування в наукових фахових виданнях;
- виконання дисертаційного дослідження.

Результати наукових досліджень проходять апробацію під час участі здобувача в наукових заходах (семінарах, симпозіумах, конференціях) та публікуються у відкритих джерелах інформації (друкованих або електронних), що включені до науко метричних баз.

Форми атестації здобувачів вищої освіти

Освітньою програмою передбачені наступні форми атестації здобувачів вищої освіти:

- з навчальних дисциплін – екзамен;
- з практичної підготовки науково-педагогічного працівника – залік.

Підсумкова атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.

Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері менеджменту або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у теорію менеджменту та оприлюднені у наукових публікаціях в рецензованих наукових виданнях.

Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

Дисертація має бути розміщена на сайті НУОМА.

4.6. Академічні права випускників

Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти.

4.7. Працевлаштування випускників

Працевлаштування у науково-дослідних установах, закладах вищої освіти, інших установах та організаціях, що здійснюють дослідження та/або підготовку фахівців у сфері менеджменту.

5. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

5.1. Кадрове забезпечення

Науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітню програму, мають кваліфікацію відповідно до спеціальності та кваліфікацію, яка відповідає певному освітньому компоненту, а також достатній рівень наукової та професійної активності відповідно до вимог чинних Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

5.2. Матеріально-технічне забезпечення освітньої програми

Для реалізації програми використовуються:

- приміщення для проведення навчальних занять та контрольних заходів;
- мультимедійні та інтерактивні класи;
- комп'ютерні класи з прикладним програмним забезпеченням;
- бібліотека та читальний зал;
- комп'ютерна мережа з підключенням до Інтернету, точками розповсюдження Wi-Fi зон;
- програмне забезпечення Microsoft Office: «PowerPoint», «Access», «Project», «Visio», «Excel», «Word».

5.3. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітньої програми

Для опанування освітньої програми використовується наступне навчально-методичне та інформаційне забезпечення (відповідно до освітніх компонентів):

- підручники, навчальні посібники, методичні розробки;
- вітчизняні та закордонні фахові періодичні видання;
- відкритий безоплатний доступ до локальної університетської мережі Internet;
- відкритий безоплатний доступ до системи міжнародних баз даних Scopus та Web of Science.

У НУ ОМА діє система дистанційного доступу до навчально-методичних та інформаційних матеріалів в мережі Інтернет.

6. АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Національна академічна (кредитна) мобільність

Національна академічна кредитна мобільність є можливою для здобуття компетентностей на основі угод з іншими закладами вищої освіти України.

Міжнародна академічна (кредитна) мобільність

Міжнародна академічна кредитна мобільність здійснюється на основі угод про академічну мобільність з закладами вищої освіти інших країн.

Навчання іноземних здобувачів вищої освіти

Іноземні громадяни навчаються на загальних умовах із дотриманням чинного законодавства щодо перебування іноземних громадян в Україні.

Визнання результатів попереднього навчання

Визнання результатів попереднього навчання здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання НУ ОМА.

7. ОПИС НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ СКЛАДОВОЇ

Наукова-дослідницька складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи здобувача наукового ступеня доктора філософії, який передбачає:

- здійснення інформаційного пошуку за напрямом дослідження, застосовуючи філософський підхід сходження від загального до особистого через часткове або метод дедукції;
- вибір теми дослідження, застосовуючи метод експертного оцінювання за факторами: актуальність, наукова новизна, ефективність, відповідність спрямованості освітньої програми;
- формування доказової методологічної бази дослідження, застосування якої приводить до отримання певних наукових результатів;
- практичне підтвердження наукових результатів шляхом впровадження наукових досліджень організацій та підрозділів морської галузі;
- виявлення наукового значення та практичної цінності закінченого дослідження з подальшим формулюванням наукового положення.

[illegible]

Додаток 2

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання
відповідними обов'язковими компонентами освітньої програми**

Назва компонентів освітньої програми (навчальних дисциплін, практик тощо)	Програмні результати навчання										
	PH01	PH02	PH03	PH04	PH05	PH06	PH07	PH08	PH09	PH10	PH11
Філософія науки					+	+					
Соціальна відповідальність та етика науковця				+	+				+		
Викладання і навчання в вищій освіті					+			+			
Аналітичний інструментарій економічних досліджень	+					+					+
Методологія антисипативного менеджменту			+	+							+
Теорія комунікативного менеджменту в наукових дослідженнях		+					+		+		
Англійська мова в наукових дослідженнях		+						+			
Методологія досліджень у морській галузі			+			+	+		+	+	
Управління стійким розвитком організацій морської галузі	+			+				+		+	+
Практична підготовка науково-педагогічного працівника	+			+		+	+	+	+		+

Додаток 3

Послідовність вивчення компонентів освітньої програми (для 2025 року набору)